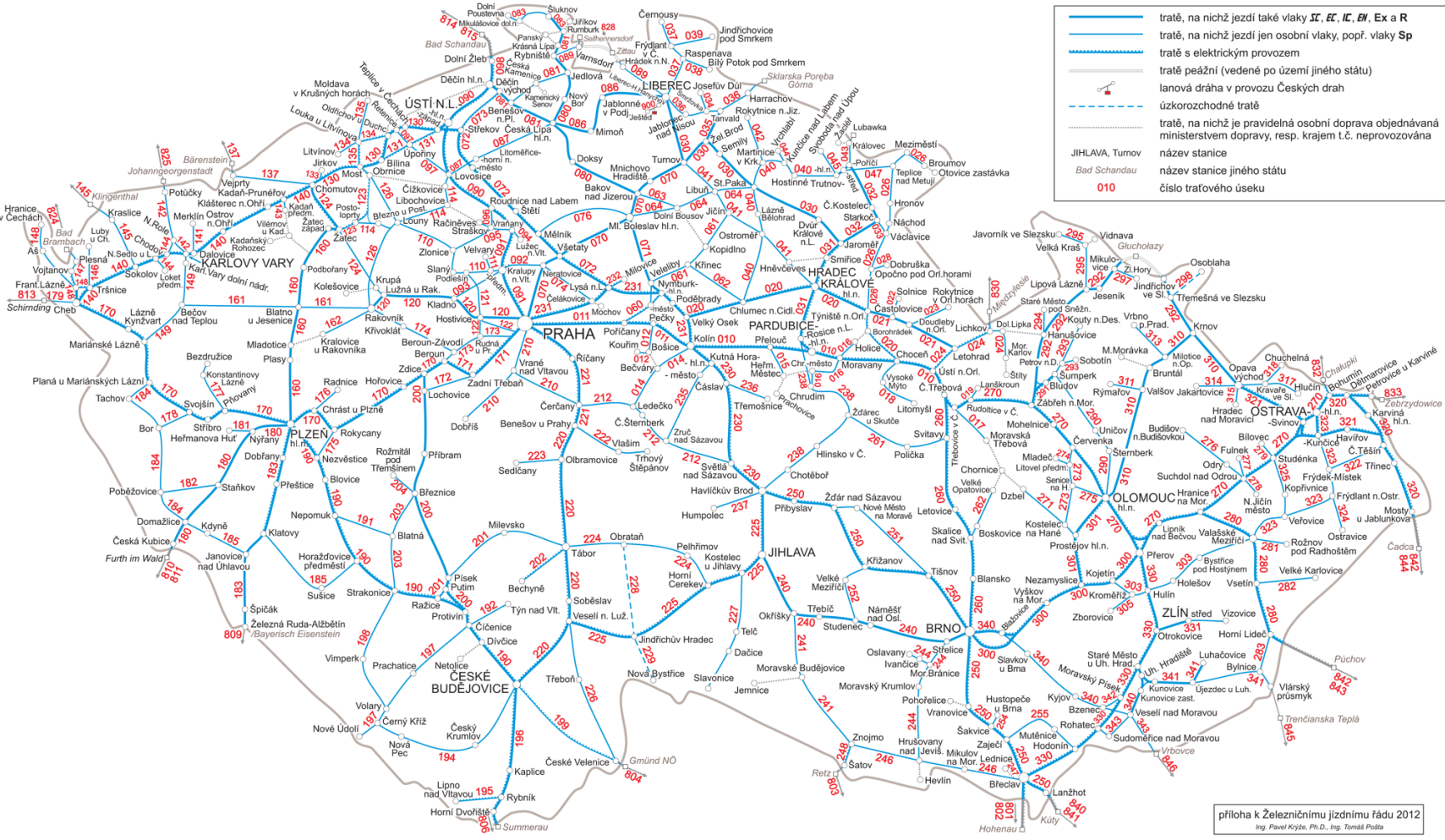

Památková ochrana železničních staveb

Národní památkový ústav, Naďa Goryczková, 2012

Železniční síť ČR

Průmyslová revoluce v 1. pol. 19. století přináší:

- ▶ Budování středoevropské železniční sítě (30. a 40. léta 19. st.) - propojení významných průmyslových a obchodních center
- ▶ Napojení palivové základy na centra a průmysl (uhelných revírů nezbytných pro rozvoj těžkého průmyslu)
- ▶ Vytvoření husté sítě místních drah

Hodnocení z hlediska památkové péče

- ▶ Historická hodnota - nejstarší dochované příklady
  - ▶ Typologický význam – výběr zástupců jednotlivých typologických druhů (výpravní budovy, remízy, vodárny, strážní domky, lampovny...)
  - ▶ Architektonická hodnota – zejména u výpravních budov (reprezentativní charakter – brána do města)
  - ▶ Technická hodnota – významné parametry konstrukcí (nejstarší, největší, ojedinělé.... mosty, tunely)
-

- ▶ Nádraží a jejich výpravní budovy

- ▶ Provozní objekty

- ▶ Vodárny

- ▶ Drážní domky

- ▶ Opravny a další objekty

- ▶ Dopravní stavby

- ▶ Mosty

- ▶ Točny

- ▶ Tunely

Rajhrad – výpravní budova

ÚSTAV

ÚSTAV

ÚSTAV

ÚSTAV

ÚSTAV

ÚSTAV

ÚSTAV

ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Zastávka - vodárna

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

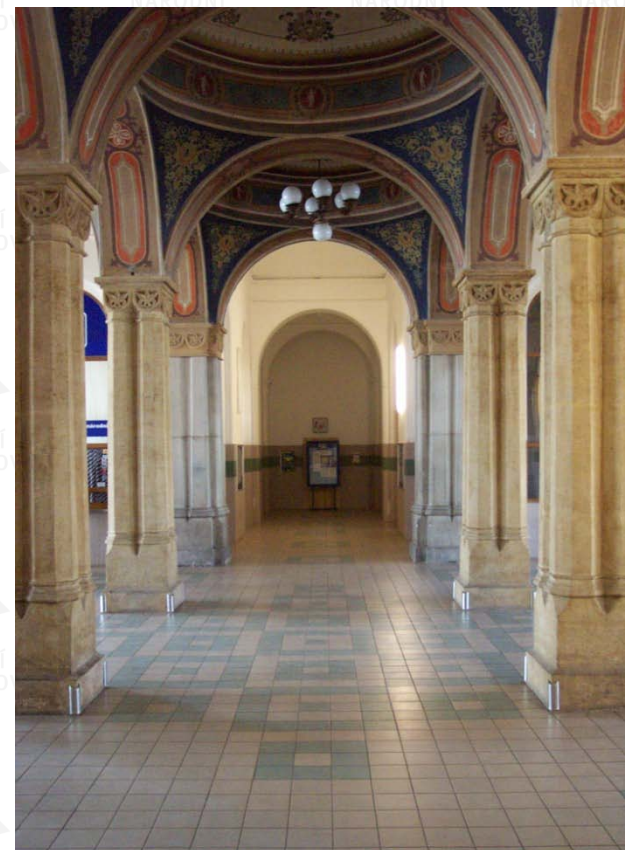

Praha – hlavní nádraží

Teplice – výpravní budova (1871)

Poděbrady – výpravní budova (1928)

Vítkovice – výpravní budova (1967)

Praha, Negrelliho viadukt (1850)

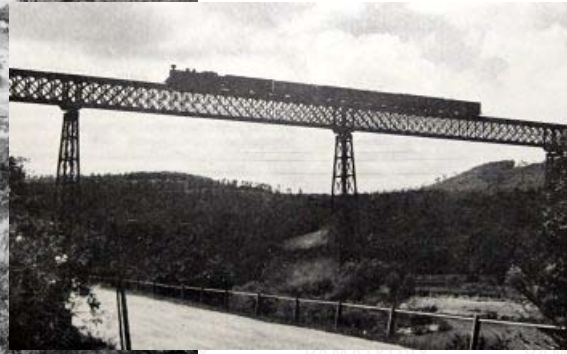

Praha, Vyšehradský most (1901)

Ivančice (1870)

Způsoby památkové obnovy

- ▶ Rehabilitace původní architektury
- ▶ Rehabilitace původní architektury s intervencí současné architektonické tvorby
- ▶ Konverze

Opava – východ – výpravní budova

Suchdol nad Odrou– výpravní budova

Ostrava střed – výpravní budova

Zábřeh na Moravě – výpravní budova

Ostrava – Poruba – výpravní budova

Ostrava – Poruba – výpravní budova

Ostrava – Poruba – výpravní budova

Paříž, Musée d'Orsay

Paříž, Musée Orsay

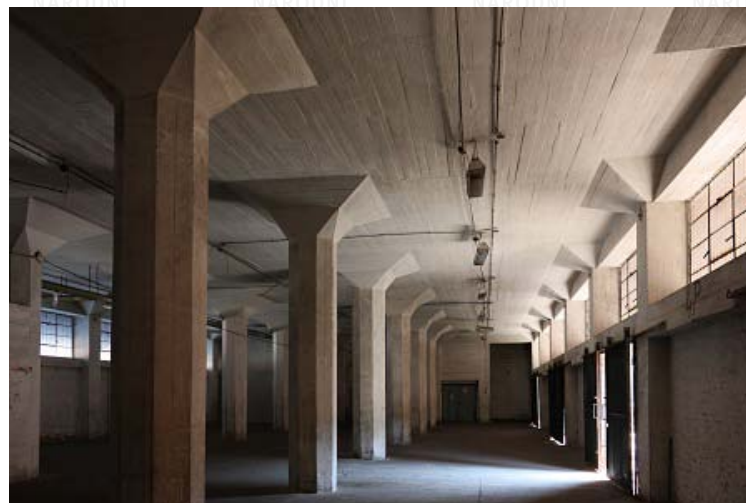

A co dál?

- ▶ Dokončit výzkum železničního potenciálu na území ČR.
- ▶ Na jeho základě dokončit výběr staveb určených k památkové ochraně na základě výše uvedených kritérií hodnocení.
- ▶ Společně s vlastníkem hledat možnosti využití těch, které pozbyli svůj původní účel

Praha – Žižkov nákladové nádraží (1936)

Praha – Smíchov (1956)

Lužná u Rakovníka, Kolínec

Prezentace byla připravena na základě výstupů
výzkumů prováděných v ÚOP v Ostravě a v ÚP NPÚ
fotografie –archiv NPÚ a archiv autorky

Nad'a Goryczková